

Raval

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Carrer el Raval. Nucli urbà d'Oló
Alçada: 514

Coordenades:

Latitud: 41.8727
Longitud: 2.03243
UTM Est (X): 419708
UTM Nord (Y): 4636095

Classificació

Número de fitxa 08258-327
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Segle XVII-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Les cases mantenen la tipologia originària de manera desigual i força parcial
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Propietaris diversos
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dt., 16/06/2020 - 02:00

Descripció

Raval d'antigues cases pageses d'estil popular emplaçat a l'extraradi d'Oló. Es va formar bàsicament al segle XVIII, en el turó que es troba a la banda de ponent del nucli antic. Per això el carrer fa pujada, i més amunt

ja hi ha camps. Entremig dels dos turons hi baixa el Torrent Gros. Dels tres ravals d'Oló, és el que adopta un format més clàssic, que consisteix en un reng de cases adossades tot formant un carrer que es troba lleugerament separat del nucli urbà principal.

D'est a oest, hi trobem les següents cases: cal Nasi (número 1), cal Buc (número 3), cal Cinto (número 5), cal Garlopa (número 7), cal Pòlit (número 9), cal Fidel (número 11). A més, hi ha dues cases aïllades situades en un trencall del camí que va en direcció sud. Són cal Bisquerra (número 13) i cal Borrasca. Originàriament cal Bisquerra eren dues cases.

En general, les cases no han conservat gaire la seva tipologia originària. Cal Nasi (número 1) és la ha mantingut una fesomia més setcentista, i ens pot donar una idea de com podien ser les altres: habitatges unifamiliars de dues plantes amb les obertures emmarcades amb llindes i brancals de pedra. A la part posterior cada casa tenia el seu hort; avui la majoria s'han convertit en patis. Algunes de les cases han estat reformades o ampliades, de manera que presenten unes característiques més pròpies del segle XIX; per exemple, cal Cinto o cal Garlopa. D'altres s'han reformat substancialment ja al segle XX. Cal Bisquerra també ha conservat força bé la tipologia i els volums originaris, mentre que cal Borrasca ha estat també molt reconstruïda al segle XX.

Observacions:

Informació facilitada per la família de cal Bisquerra

Història

En general, els tres ravals d'Oló són més antics del que hom creia en un principi. Van aparèixer quan el nucli d'Oló encara estava en procés de creixement, segurament amb la finalitat que els habitants que es dedicaven a la pagesia disposessin d'habitatges més a prop dels camps i les vinyes. Al segle XVIII el sorgiment d'aquests ravals pagesos és un fenomen molt característic, ja que alguns propietaris, aprofitant la conjuntura de creixement agrari i demogràfic, van establir petites parcel·les als pagesos perquè s'hi construïssin cases amb horts i camps per plantar vinya.

El Raval era conegut simplement amb aquest nom perquè devia ser el primer que es va formar, segurament a partir de finals del segle XVII. En aquest moment devien sorgir les primeres cases més o menys aïllades. Les notícies que en coneixem són mínimes. Simplement ens ha arribat que a cal Bisquerra hi havia una llinda interior amb una inscripció del final del segle XVII (ara ja no hi és). Pot ser que altres, com cal Borrasca o cal Fidel, fossin també d'aquesta etapa primerenca. A llarg del segle XVIII es devien construir la resta de cases amb una disposició ja més estructurada en forma de carrer. També en aquest segle van prendre forma els altres ravals del poble: el de Santa Eulàlia i el de la Rovirola.

Al segle XIX el Raval ja estava ben consolidat. El 1860 hi havia 10 cases habitades per 10 famílies, tot i que una estava deshabitada. Aquestes 10 cases es van mantenir estables al llarg dels anys. El 1880 el número de famílies que hi vivien continuava sent 9. El 1930 es mantenien les 10 cases, vuit habitades. El 1961 el nombre de famílies que hi vivien eren 10. Segons el padró de 1986 ja només hi vivien 5 famílies. L'any 1930 els malnoms de les cases del Raval eren els següents: Casalot Jacinto, cal Vilar, cal Borrasca, cal Bisquerra, ca l'Oncle Noi, cal Pòlit, cal Garlopa, cal Jacinto, cal Pere Pardols i cal Nasi.

Tradicionalment, la comunicació a peu amb el nucli de Dalt del Poble es feia per un corriol anomenat la Costa Xica. Sortia del carrer del Raval i pujava a dalt del turó fent ziga-zagues. Avui part d'aquest corriol s'ha acondicionat.

Bibliografia

FERRER, Llorenç i altres (1991). "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 82-91.

